

KESKI-SUOMEN VAMMAISNEUVOSTON PUHEENJOHTAJAN LAUSUNTO PALVELUVERKKOLUONNOKSESTA

Lausuntokierroksella olevassa palveluverkkosuunnitelmassa on puutteita tiedoissa ja asioita, jotka olisi pitänyt ottaa jo huomioon tässä vaiheessa, jotta annettu palveluverkko suunnitelma olisi ollut totuudenmukainen myös yleisölle.

Muutokset kivijalka palvelupalveluissa ovat suuria, osa toimivia ja palveluita tukevia osa ei niinkään.

Suunnitelmasta ei tule ilmi, kuinka toteutetaan esimerkiksi

-mobiilipalvelut, ovatko esteettämiä ja kaikkien saavutettavissa?

-Kotiin vietävät digipalvelut, kuuluvuusaluekartat ovat korkeintaan suuntaa antavia, nettiyhteyksien saamiseksi asiakas tarvitsisi pankkitunnukset ja jos asiakas ei osaa käyttää verkkopankki palveluita hän tarvitsee edunvalvojan tätä varten.

Huomioitavia asioita

-Kelakyytien siirtyminen hyvinvointialueille vuoden 2027 alusta. Vuonna 2023 kela kyytien kustannukset Keski-Suomen alueella olivat 18,3 milj. Euroa ja kustannukset ovat noususuuntaisia ikääntyvän väestörakenteenkin puolesta, etenkin pienemmissä kunnissa. Kivijalkapalveluiden keskittäminen tulee kasvattamaan kuljetuskustannuksia merkittävästi ja tämä on asia joka tulisi ottaa jo tässä vaiheessa palveluverkkoa kehittäessä huomioon.

-Vuodeosastoja ollaan lakkauttamassa osittain, vaikka osastohoidon tarve on lähitulevaisuudessa kasvamassa 15 %. Sairaalapalvelut kokonaisuudessaan on kuin suuri tehdas, jos toiminnassa on yksikin heikko/ vajaatehoinen osio se heikentää koko kokonaisuuden toimivuutta. Tässä tapauksessa tarkoittaen sitä, että jos vuodeosastot ovat täynnä, niin nova ei pysty kotiuttamaan asiakkaita omista tiloistaan ja näin ollen ei pysty ottamaan uusia asiakkaita hoitoon, seuraa potilasjonojen kasvu ja hoitoon pääsemisen heikentyminen.

-Termistö on muuttunut ja suurelle yleisölle outoa, tämä aiheuttaa väärinkäsityksiä

-Pidemmällä tähtäimellä kustannustehokkain tapa järjestää perusterveyden hoitoa on lähipalveluiden vahvistaminen, erikoislääkäreiden ja hoitojen "jalkauttaminen" maakuntiin, esim. erikoislääkäri ottaa vastaan tai antaa hoitoa novassa viikon aikana 10 henkilölle jotka saapuvat paikalle pohjoisesta Keski-Suomesta kela kyydillä,

näiden ihmisten saapuminen ja kotiin palaaminen maksaa keskimäärin 400 euroa henkilö eli noin 4000 euroa kuljetuskustannuksiin, jos lääkäri "jalkautuu" itse lähemmäs potilaita on säästö merkittävä. Tämä on yksi esimerkki siitä mitä pitäisi voida ottaa huomioon jo tässä vaiheessa palveluverkko suunnitelmaa tehdessä. Tällaisen kokonaisuuden suunnittelua ei voi tehdä lyhyelle aikavälille, eikä ottaa kerralla käyttöön vaan käynnistää harkiten ja tarkkaavaisesti.

- On valitettavaa ja ei toivottua, että tämä suunnitelma on aiheuttanut vastakkainasettelua kuntien kesken, terveellä yhteistyöllä saavutettaisiin parempi lopputulos

-Hyvinvointialue kokonaisuudessa on uusi organisaatio, ja tuonut jo nyt muutoksia toimintamalleihin sekä on toiminut vasta lyhyen aikaa, en voi olla ajattelematta sitä tosiasiaa, että kokonaisuutta ja muuttunutta kenttää tulisi seurata jonkin aikaa, jotta todelliset muutostarpeet, järkevät säästökohteet tulisivat selvemmin esille

Hyvinvointialueen vammaisneuvoston

puheenjohtaja Jarkko Manninen